

Thăm viếng Valparaiso, Chile

Ngọc Hạnh

Du thuyền rời bến cảng Arica vào 18 giờ khi ánh nắng buổi chiều tà còn vương vấn khắp nơi, bến cảng, phố phường, mặt biển... Trước khi tàu rời bến trên bờ ngay cầu tàu có màn trình diễn ngoạn mục với kèn trống, các vũ công nam nữ, y phục rực rỡ, nhảy múa như tiễn đưa du khách rời thành phố. Du thuyền lướt sóng đại dương 2 đêm 1 ngày, đến cảng Vapparaiso khi mặt trời còn ngủ yên, bình minh chưa xuất hiện. Trên bờ ánh đèn lấp lánh từ các nhà và phố phường. Bến cảng đèn sáng trưng. Chúng tôi thấy rõ những thùng hàng to chông chắt thứ tự lên nhau.

Những hôm tàu chạy các chị em đi loanh quanh trên tàu sau khi điễm tâm. Một nhóm chơi mà chược, một nhóm rút bài hay nghỉ ngơi trò chuyện ở các ghế nơi boong tàu lầu 11 hoặc đọc sách. Ngồi ghế hay đứng trên boong tàu nhìn trời xanh trong vắt điễm những đám mây trắng, gió mát nhẹ nhàng tôi cảm thấy thật bình an, quên đi các âu lo phiền muộn. Thỉnh thoảng hải điều bay gần tàu và xà thấp xuống mặt nước xong lại cất cánh lên cao. Sóng từng lượn nhỏ xua đuổi nhau, vỗ lách tách vào mạn tàu. Nước biển một màu xanh lơ và biển mênh mông bát ngát .

Thời gian này các chị em được rảnh rang, tắm hồ bơi hay thám hiểm các nơi. Thật ra không phải ai cũng biết hết mọi nơi chốn trên tàu. Có hôm chị em được đưa đi thăm viếng nhà bếp, mỗi nhóm chừng hơn 20 người. Vào một lối ra một lối. Nhà bếp, nơi nấu và giữ gìn thức ăn sạch bóng, ngăn nắp thứ tự. Chúng tôi đến khi họ đang chuẩn bị thức ăn cho buổi chiều dù mới 10 giờ. Nấu nướng trình bày xong họ sắp thức ăn theo từng loại, cất vào các ngăn trong xe chứa thức ăn, đóng cửa lại. Chúng tôi xem các nơi làm bánh, xắt thịt, tủ chứa trái cây, bánh ngọt dành cho thực khách tráng miệng sau các buổi ăn. Kệ cao chứa đầy ắp các loại rượu nằm phòng kế cận nhà bếp...

Khi tàu cập bến mọi người lo du ngoạn, xem phong cảnh, quay phim, chụp ảnh. Ai cũng bận bịu, chẳng còn thì cho nhau. Ngày tàu cập bến Valparaiso phòng ăn mở cửa sớm cho du khách điễm tâm. Mọi người sẽ chia tay sau đó, đến phi trường Santiago bay về nhà sau 15 ngày gặp gỡ, du ngoạn. Hành lý để trước cửa phòng từ tối hôm qua, trừ các túi sách tay.

Valparaiso trạm cuối cuộc hành trình, cách Arica 887 hải lý (1 hải lý bằng 1,15 dặm). Tàu đến cảng Valparaiso dù bạn đi chuyến bay sớm hay muộn đều phải rời phòng trước 8 giờ và rời tàu trước 10 giờ để họ làm vệ sinh đón du khách mới. Mọi người tập trung hí viện, chờ lượt mình đi ra khỏi con tàu theo màu sắc ghi nơi valise: xanh, vàng, tím, đỏ... trong trật tự và nhanh chóng. Nhận hành lý xong, có người gọi taxi, có người đi xe bus du thuyền ra phi trường. Ai đi máy bay muộn có thể mua tua thăm viếng phong cảnh Valparaiso hay Santiago... Phi cơ chúng tôi cất cánh 8 giờ tối giờ nên mua tua dài 8 tiếng gồm cả ăn trưa, viếng cảnh, giá vé 149 mỹ kim. Hành lý họ sẽ mang lên xe bus cùng du khách và đưa thẳng đến phi trường

Santiago sau khi thăm viếng các thắng cảnh địa phương.

Đại Cương:

Valparaiso thành phố biển lớn thứ nhì Chile, cách Santiago 70 dặm về phía Tây Bắc, có khoảng 275.000 dân. Phần lớn dân Valparaiso sống thành phố, số ít cư ngụ ngoại ô. Họ nói tiếng Đức, Spanish, tiếng Anh. Trước kia Valparaiso dân số ít, mưu sinh bằng nghề đánh cá và săn thú cho đến năm 1818, khi Chile giành độc lập, thoát khỏi sự cai trị Tây ban nha. Từ đó Valparaiso phát triển nhanh chóng, trở thành hải cảng quốc tế, thành phố trù phú nhờ nhiều tàu buôn cập bến và dân Âu Châu đến lập nghiệp mãi. Khi kênh đào Panama hoàn thành và mở cửa, cắt ngắn các cuộc hải hành, số tàu cập bến cảng Valparaiso giảm sút đáng kể, ảnh hưởng đến kinh tế thành phố. Một số gia đình giàu có di dời, định cư nơi khác. Tuy nhiên nền kinh tế phục hồi

khoảng 15 năm nay. Người ta trở lại đầu tư, mở tiệm buôn bán, ngành du lịch phát triển, du khách khắp thế giới đến viếng Valparaíso, thăm thắng cảnh, di tích lịch sử, các kiến trúc đặc biệt và cổ kính. Đông du khách nhất vào mùa hè. Cũng có thể vì giá sinh hoạt tương đối thấp hơn các nơi khác. Nhà cửa xây cất nhiều hơn, sơn nhiều màu vui mắt. Valparaíso có nhiều khu nghỉ mát (resort) trang trí, trồng cây cảnh đẹp mắt, có bãi biển sạch sẽ trước hay sau khách sạn. Vào mùa hè càng đông khách, người ta thường ghi tên thuê phòng từ nhiều tháng trước. Nơi đây có tiệm buôn bán các hàng hiệu, tốt, mắc tiền, nhà hàng ăn uống, quán rượu...

Ngành vận tải, chuyên chở tốt hơn. Hàng năm họ chở được chừng 10 triệu tấn hàng hóa, 150.000 hành khách... Valparaíso xuất cảng rượu nho, đồng, trái cây, đồ da....

cộng tiện lợi, an toàn hơn. Valparaíso có các tiệm buôn lớn bán vật dụng bằng da, tơ lụa, nữ trang ...giống như các thành phố lớn khác.

Những trường Đại học Valparaíso dạy đủ các bộ môn: kinh tế, luật, y... Ngoài ra có trường dạy nghề (Vocational College) Lễ hội hàng năm được tổ chức chu đáo, thu hút nghệ sĩ các nơi về trình diễn.

Valparaíso là thành phố có kiến trúc đẹp và nhiều di tích lịch sử, bãi biển sạch sẽ, thơ mộng, tắm được. Có nơi hải cẩu và chim cánh cụt (penguins) cư ngụ, được UNESCO công nhận năm 2003 là thành phố có nền văn hóa, nghệ thuật, kiến trúc cao. Nơi đây cũng gây nguồn cảm hứng và đề tài sáng tác cho thi, văn, họa sĩ... Giải trí có các rạp chiếu phim, hí viện, quán rượu, vũ trường và... sòng bạc. Vị nào thích đi nhà hàng sẽ được thưởng thức hải sản tươi ngon do các tàu đánh cá mang về trong ngày.

Du Ngoạn

Nhóm chúng tôi hẹn nhau trước trở về Hoa Kỳ muộn lúc 20 giờ để có thêm 1 ngày thăm viếng Valparaíso và Santiago. Mọi người lên xe bus to cùng một số du khách khác. Xe từ từ chạy qua các con đường sạch sẽ, thấy nhà hai, ba tầng và cao ốc. Trước sân nhà và trên cửa sổ họ trồng hoa mùa hè xanh, vàng, tím, đỏ đẹp mắt. Có khi xe chạy qua vùng trên bờ là cao ốc, dưới con kênh đào rộng, dài, mặt nước kênh phẳng lặng, có vài chú vịt trời thong thả bơi lội. Xe dần vào thị xã thấy xe và người đông đúc hơn. Người ta đi lại trên vỉa hè trước các hiệu buôn 5,7 tầng lầu, nhiều lắm. Nơi đây có quầy bán, bán hoa tươi, những chiếc xe tay đầy thức bán dạo làm tôi nhớ lại vỉa hè đường Nguyễn Huệ, Saigon

ngày xưa hay vỉa hè ở các đại lộ Buenos Aires, Argentina.

Xe đến quảng trường nổi tiếng địa phương Plaza de Armas trung tâm thành phố ngừng lại và thả du khách xuống xong chạy nơi khác. Xe không được phép đậu lâu nơi đây. Sau 1 tiếng bác tài sẽ trở lại đón mọi người. Cô hướng dẫn nhắc mọi người nhanh nhanh, nếu đậu lâu sẽ bị phạt. Theo cô nhiều nước có Plaza de Armas như Lima, Peru; Seville, Spain; Manila, Philippine và Santiago, Chile kiến trúc gần giống nhau. Quảng trường nào cũng rộng rãi trên khu đất hình vuông, có nhà bưu điện trung ương, thánh đường xưa cổ, tòa đô chánh, tòa án, nơi làm việc nhân viên cao cấp trong chánh phủ, khách sạn tối tân tiện nghi thường người ngoại quốc cư ngụ... Những kiến trúc này lâu đời được gìn giữ, bảo trì tốt nên còn vững chắc, xinh đẹp, khang trang. Nơi đây cũng là trung tâm du lịch, có

nhiều công trình, cảnh trí đặc biệt đáng để du khách chiêm ngưỡng và thu vào ống kính. Các khu phố chung quanh và ngay quảng trường đã bày biện, trang hoàng vui mắt chào mừng ngày Giáng sinh. Xe chạy ngang các tiệm buôn thấy đèn rực rỡ, chóp nháy, bày bán các hàng hóa dành cho mùa lễ. Ngay quảng trường có cây Giáng Sinh làm bằng hàng trăm búp bê vải, nhiều màu sắc. Quảng trường rất đông người đi lại, các cảnh sát nam nữ mặc sắc phục đi tới lui. Ngoài hoa cỏ xanh tươi trong bồn hoa còn có những cây xanh còn nhỏ cho bóng mát trông dọc theo lề đường quanh quảng trường. Nhà thờ cổ trong khu vực to lắm nhưng chúng tôi không có thì giờ ghé thăm vì gần đến giờ ăn trưa.

Khi mọi người lên xe đầy đủ, bác tài cho xe chạy dọc theo bờ biển, thấy các cao ốc xinh đẹp trên núi, lên dốc xuống đồi. Xe chạy ra ngoài ô, ngang qua các ruộng nho mênh mông, hàng nọ kế tiếp hàng, thẳng tắp, vô tận. Rượu nho Chile xuất cảng ra nước ngoài. Tôi cũng thấy rượu nho Chile bán ở siêu thị Hoa kỳ. Xe chạy khoảng hơn 40 phút đến nhà hàng BARILOCHE kang trang rộng rãi theo phong cách đồng quê. Nhà hàng vui vẻ chào đón chúng tôi. Thức ăn chuẩn bị sẵn sàng, bàn ghế sắp xếp theo thứ tự mỗi xe buýt, mỗi bàn có tấm bản nhỏ ghi “ dành cho xe bus số ... (reserve for bus #...)” Nhóm khách tàu Infinity một bên, phần còn lại của nhóm du khách khác. Mỗi bàn có rượu vang trắng và đỏ, nước lọc. Thức ăn có thịt bò, thịt heo, thịt gà nướng còn bốc khói, khoai tây chiên, rau ... Chung quanh nhà hàng sân cỏ rộng có cầu tuộc, sân chơi trẻ em. Nhiều băng ghế đặt rải rác trước sân lót gạch và dưới bóng cây cho khách nghỉ ngơi, thường thức gió mát đồng quê như những nhà nghỉ mát ở Thủ Đức, Biên Hòa quê nhà. Một số bụi cây trước sân đang ra hoa đỏ và vàng.

Nghỉ ngơi chốc lát mọi người lên xe ra thị xã vì các anh chị yêu cầu ghé nơi bán quà lưu niệm trước khi ra phi trường. Xe dừng lại thương xá bán vật dụng tiểu công nghệ. Chúng tôi đi vào cái cổng nhỏ như cổng các đền thờ nhưng bên trong rất rộng rãi, có nơi đàn hát ca nhạc, có quán ăn và rất nhiều tiệm bán quần áo, khăn quàng dệt hay vẽ bằng tay. Có mấy tiệm nữ trang vàng, bạc, xương thú và đá bán quý(semi - precious), tiệm bán những bình, lọ, các con thú, búp bê bằng gốm sứ có hoa văn rất xinh. Có một tiệm bán “con heo may mắn” (lucky piggy) bằng đất nung, một bộ gần cả chục con nhưng mua riêng rẽ cũng được. Con to bằng bàn tay, con nhỏ bằng ngón chân cái. Đuôi heo nhỏ xíu xoắn tít, cái bụng ồng, cái mặt heo trông thấy tức cười. Vì cái tên đặc biệt nên du khách xúm lại mua. Người mua 1 bộ, người mua vài con, chủ tiệm thu tiền không kịp, thôi thì ai mua trả đúng số tiền để trên quầy rồi đi. Có lẽ bà chủ tiệm tin người, nghĩ không ai ăn gian bà.

Một chị mua được khăn quàng bằng tơ dệt tay thích lắm tuy hơi đắt và mỗi thứ chỉ có 1 cái. Người chồng gầy gầy bảo đắt cũng được miễn em vui là tốt rồi. Các nữ trang bằng bạc hay xương thú thủ công thật ra không đẹp bằng máy nhưng nghệ nhân mất nhiều thì giờ tỉ mỉ nên đắt. Du khách còn muốn mua sắm thêm nữa nhưng bác tài bảo lên xe cho kịp giờ ra phi trường.

Chờ Đợi Ở Phi Trường San Diego, Chile

Mọi người lên xe bus đầy đủ, nghỉ ngơi thoải mái, cô hướng dẫn lúc ấy cho biết nhân viên không lưu phi trường đang đình công và không biết bao giờ máy bay mới có thể cất cánh. Tuy nhiên cô vẫn đưa du khách đến phi trường đúng giờ theo lịch trình. Đến nơi thả khách và hành lý xuống, cô chào từ biệt mọi người, xe bus lăn bánh trở về chốn cũ. Chúng tôi ngao ngán đầy hành lý vào bên trong. Chao ôi, hành khách đông ngoài

sự tưởng tượng nhưng các quầy check in vắng vẻ. Hành khách có lẽ bị kẹt lại từ sớm nên đông đúc chưa từng thấy, kẻ ngồi người đứng. Không ai biết chừng nào mới được check in và gọi hành lý. Khi các quầy hoạt động thì cái đuôi dài ngoằn. Chờ đợi mỗi mê lúc sắp đến lượt mình lại bị mời đi sắp hàng nơi khác. Mấy chị em có người mỗi chân...ngồi luôn trên sàn gạch. Cuối cùng chúng tôi cũng được check in được lúc 23 giờ thay vì 20 giờ. Chị Lễ than nếu biết chờ đợi phi trường cực thế này ở nhà thú vị hơn. Check in chờ đợi lâu, qua trạm

kiểm soát an ninh còn lâu hơn vì cái đuôi sắp hàng dài lê thê. Có lẽ ở nhà xem TV thú vị hơn thật. Khi bay về đến phi trường New York lại chờ đợi thêm mấy tiếng nữa mới chuyển máy bay về nhà. Chiều hôm qua, buổi ăn tối cuối cùng trên du thuyền, tôi có mấy câu thơ cho quý anh chị em trong nhóm:

Chia tay

*Biển rộng núi cao, mây nước xanh,
Rì rào sóng vỗ tàu lướt nhanh.
Peru, Chí Lợi vùng Nam Mỹ,
Kênh đào cắt ngắn khỏi đi quanh.*

*Du ngoạn hai tuần đã đến ngày,
Bạn bè thân hữu phải chia tay.
Trước còn xa lạ nay quen biết,
Trở về xin chúc được bình an.*

Nói chung, chúng tôi hài lòng trong chuyến đi Nam Mỹ nếu không bị chờ đợi quá lâu ở phi trường Sandiego. Các địa phương được thăm viếng mỗi nơi một đặc điểm, không nơi nào giống nơi nào ngoại trừ một điều giống nhau là tất cả các nước chúng tôi đi qua đều nhận mỹ kim tuy họ có tiền pesos riêng từng quốc gia như Colombia, Ecuador, Peru, Chile. Chúng tôi không cần đổi tiền khi lên bờ. So mấy năm trước phi trường ngày nay quá đông đúc và các chuyến bay ban đêm cũng nhiều hành khách hơn xưa. Hơn 10 năm trước tôi viếng Santiago, thăm Uptown trên núi đồi và Downtown thị xã dưới phố. Cả hai nơi đều nhiều cao ốc tối tân, đường xá rộng rãi sạch sẽ. Tôi đã xem triển lãm các nghệ phẩm bằng đồng, các hình vẽ trên các đĩa to, bình hoa, mặt bàn... Theo tôi Chile có nền văn hóa, nghệ thuật, kiến trúc, khiếu thẩm mỹ cao nhưng đó chỉ là ý kiến của kẻ mù sờ voi.

Ước mong quê hương Việt Nam đường phố cũng rộng rãi sạch sẽ, không bụi bặm, dinh thự nhà cửa khang trang xinh đẹp như xứ người.
(hình từ internet)